

PERŽVALGA.

— „Varpo“ 7 num. rašo p. Berzelis da apie lietuvių triušinėjimus dėlei gavimo daleidimo uždėti lietuviškus laikraščius. Iš Vilniaus p. Petras Vileišis prašas daleidimo išleidinėti kasdienraštį „Vilniaus Zinios“; jis pats busęs išleistoju ir redaktoriumi; teippat iš Vilniaus esąs paduotas prašymas sanvaitiniam laikraščiu „Garsas“ per pp. K. Jakštą (išleistojas) ir J. Baroną (redaktorius). Iš Rygos, p. Vizbaras prašas daleiditi uždėti sanvaitinį laikraštį „Zinios“. Iš Petrapilio — p. Karpis „Dieninį Ukininkų Laikraštį“, p. Kaz. Przegłowski „Lietuvos Balsą“ (bene dusyk sanvaitėje) ir pp. Dubinskis su Baltromaičiu — sanvaitinį „Žiburys“. Iš Šiaulių ir Kauno, kaip buvo pranešta per „Lietuvą“ ir atkartota per „Vienybę“, nieks da nepadauges jokio prašymo.

— „Darb. B.“ 4 num. randame tulame straipsnelyj paminėta, jog „Tėvynės Sargas“ nuo 5 numerio jau liovėsi Prusose išsidinėjęs ir mena, kad visą savo židinį perkels į Lietuvą.

— Ten pat rašo apie arštavojimą Antano Bortkevyčiaus ir Andriaus Verbilos 22 sausio tarp Kibartų ir Vištyčio, sieną perėjus (prie Remeikių kaimo); laikė juos Vilkaviškyje ir Kalvarijoj. Bortkevyčių paleido be parankos net 2 liepos, o Verbilą 20 berzelio už 100 rub. — Arštavojo Ramonaičius (tėvą ir sunų) už raštus bež. mėn. nuo Panemunės. Sėdi Senapilėj. Sunų paleido, tėvas tebesėdi. — Palangoj suimta 7 žmonės su gabenamais raštais. Jie nugabenti Liepojun.

— Vilkmėrgės pav. (Kauno gub.) didelis dvaras Pauzuoliai, prigulėjęs lenkui Machvitzui, tapo parduotas už skolas; jį nupirko aplinkiniai kaimiečiai.

— Iki da lietuvių vadovai

rangosi ir tik ruošiasi pasinaudoti leidimu spaudos, jau radosi sumanus kunigėlis, kurs iš jo pasinaudojo savotiškai. Tai yra tulas kun. Pranaitis, Turkestano prabaščius, kurs išleido pirmą per cenzuros kėštuvą lietuvišką atsišaukimą į aveles, ragindamas duoti „apieras“ ant statomos bažnyčios.

— Amerikos lietuviai nėra da tokie smarkūs savo turtų ir kišenių uzziruotojai, kaip ap. lenkai. Štai nedidelėj lenkų kolonijoje Plain, Pa., yra katalikiška bažnyčia, kurios parapijonis butinai panorėjo išvaryti savo kleboną, nes per daug plėšias ant „Dievo garbės“. Susirinko 13 rugp. ap. linkui kleboniją ir vorų norėjo kunigą išmesti laukan, bet tas telefonavo pas šerifą ir vyskupą maldaudamas apgynimo nuo įnišusių avelių. Policija atsiskubė su revolveriais ir lazdomis, ir žmones išvaikė. Kaip bus toliau su tokia neramia kaimene, Dievas vienas težino.

— Jau bus koks pusmetis, kaip pribuvo į Pensylvaniją (Plymouthą) tulas vaikas, kurs sakėsi esąs neseniai atvykęs iš Lietuvos ir nusipasakojo apie savą labai didelius daigtus. Teip, ap., jis pasakojo kad buvo Vilniaus policijos departamente už slaptą raštinišką ir kad net... jis šovęs į Valį! (biednas Leckertas — visai veltui tapo pakartas!) Čia jis pasiklaus stengėsi įsitrinti į pažinti su prakilnesniais žmonėmis ir pribudavo į visur rengtas prakalbas, kur keikdavo visokias valdzias. Galiausia apsukęs vietines lietuvių kolonijas, pridirbo keletą klastų, pagaliaus nusinešė Wilkes-Barre S.L.L. kuopos (kur buvo prisirašęs) kiek pinigų ir pabėgo. Da vėliaus parašė pas pažįstamus laišką iš Berwick ir k. kur buvo pasirašęs kunigu. Jis pavardes savo maino su

kiekviena nauja vieta: vadinasi kartais Raižiu, Ramanauciu, Dargiu ir kt. Dabar girdėtis slankioja po Shenandoah, Pa. Vertėtų vietaučiams pasisergėti: allachas jį žino, kas jis per vienas! Da gali buti rusišku šnipu! Jis pats augštas, laibas, moka gerai lenkškai, rusiškai ir lietuviškai — žemaičiuoja.

Isz Lietuvos.

Pilviškiai, Suvalkų gub.

Judošystė Kristaus įpėdinio.

(Uzbaiga.)

„Tėvynė turi priešus, už tad pagal išgalę stenkitės nuo jų atsiliuosuoti“. Štai muma paduoda keletą budų! Kokiu pasinaudoti, vis tiek! Geriausia atsiliuosuoti lengvu budu! Išsiliuosavimas buvęs patrijotizmu! — Kas tai yra, ar ne pasikėsinimas ant gyvasties tų „priešų“ su pagalba jūsų draugės policijos?! Mėginimas jūsų įsigėrbti jail! Ir išties, prašykite ir bus jums duota! Dėlko nepasinaudot begėdiška ir gyvuliška pergale policijos?... Juk ji teip maloniai šaipydamosi kviečia draugiškai tavę, kunigėli, galėsti inkvizicijonišką kardą! Dėl labo bažnyčios viskas galima! Bene pirmą syk jau naudojatės jos pagalba! Argi jums ne gerai eit su ja švien? Ramiai auga jūsų kuneliai atskirti nuo šviesos išimylėjimu į ilgą aują ir saugojami policijos durtuvais! Jos ranka maloninga! Iš čia birte bira medaliai, paaugstinimai dvasiškuose laipsnėlavimuose ir auga jūsų išganimas — tiesiog grašgaliai — įvairiais keliais... — Tuo tarpu eina toliau išskaitliavimai tų ypatų, kurias kunigėlis geistų prašalint. „Pranešu“, sako „nekuriuos“ ir stengėsi įkvėpti dasiprotėjimą, kas tie per vieni nusidėjėliai. Jie platina esą raštus, kaip „Parmazonas“, „Smertis“,

„Vienybė Lietuvninkų“ etc., žemina dorą, sėja paleistuvystę. Na, kunigėli, daili pasaka! Kodėl tu neliepi perskaityt jų, o paskui kritikuot? Kas skaitė tuos raštus, tuoj pamatys, kaip tu begėdiškai meluoji! Kodėl ne pasakai, ką tu dora vadini? Nes kiteip nesusikalbėsime! Raštuose ir ant susirinkimų platinimas paleistuvystės! Gražūs paveikslai!... Matyt, tu ne gali išsvajot doriskesnį susiejimą už tas puoteles, kur tu teip tankiai linksmiesi, kada ne vieno persigėrusio kunigėlio nedora rauka siekia, kur nereikia... jeigu tik ne daugiau. Paklauskite, kiekvienas kaimietis pas kurį tik atsilankot, pripažys tą. Raštuose, kunigėli, grynai faktai! Jie teisingesni yra už kiekvieną pavienį atsitikimą. Dėlto tik, kad šiksnuosparnis, bijodams šviesos, gali tik naktį lakioti, ne bus juk visada naktis! Už tad gi Tamistai, turbūt, ir nepatinka, kad tuose raštuose yra teisybė, nurodomos ydos kunigijos, kaip vienos iš luomų mūsų draugijoje! Tamistoms vien už tai (jeigu norėtumėt sekti tikrą ir paveikslingą gyvenimą šventųjų) vertėtų pasakyt labai ačiu tiems, kur nurodo tą ir reikalauja paaugstinimo gyvenimo dvasiškijos paskendusios gyvuliškume! Už tad gi labai negražu iš jūsų pusės smaguriaut užsilipus ant sakyklės, į vietą dėkingumo! Neverta maišyt į kravą kunigus ir tikėjimą! Ne vadinkit save tikėjimu, nes tai yra baisus pasididžiavimas, už kurį, jeigu bijot Dievo, atsiminkit, kaip tapo nubausti angelai! Mūsų prakilnesni kunigai (kun. Endziulis per Škaplicerną, Griškabudiję) jau pats prisipažino viešai, kad tikėjimas ir kunigai, tai kas kita; tarp kunigų yra kukalių, o tikėjime ne; ergo kunigai ne tikėjimas. — Toliau eina: platintojai tie esą vilkai avių rūbuosė! Iš tikro!

Ant vagies ir kepurė dega! Saugokimės, broliai, tokių vilkų, kaip ana minejo kun. Endziulis per Škaplierną, Griškabudyj. Nes jie, prisidengę avių rubu, t. y. naudodamiesi iš tiesos jiems duotos užsilipti ant sakyklos ir skelbti meilę artimo, nemoka tos vietos guodot, teršia ją savo begėdiskais melais. Jau vien, kunigėli, apskelbdamas taip kraugerinę kerštą broliams, mokydamas juos judošystės, atsimintum žodžius evangelijos, kurią tu šiandien net dviejose kalbose taip skubindams perskaitei! Veltu! Tas pats but, kad ir penkiose skaitytum! Ne tau, turbūt, ten sakyta! Nes ten kviečia mylėti artimą ir nurodo, kas tavo artimas, o tu, lyg tyčia pamindamas po kojų tuos žodžius ir kaip pasityčiodams iš jų, skelbi judošystę! Šia koks tu bičiulis! Tu pirmas išgama! Tu ar dai tarp mus meilę, tu pamini žodžius Dievo! Kas niekina Dievą, negal mylėt savos tėvynės, pats tvirtinai iš pradžių, o darbe tuoj prieštarauji. Užtad gi ko užsilipai ant sakyklos? Reikia neturėt netik tikėjimo, bet sąžinės ir gėdos, kad šiteip daryti!

Viskas esą, kalba toliau kunigėlis, kaip raštai, susirinkimai dėl grašgalio artai dėl sviesto garbės. Ir čia, kunigėli, kam, kam, bet tau jau tik butų gėda daryti šitokius užmetinėjimus! Juk kiekvienas turintis sveiką protą, pripažis, kad jau iš šitos pusės tiems platintojams ir rašytojams tai vis tiek! Tiek but ukininkas, tiek daktaras, tiek kromiunkas, nieko nelaimėtų iš pinigiskos pusės! Nes tiek žmogus butų katalikų, tiek žydu, tiek bedieviu, visados pasiliks žmogumi su jo ypatybėmis — tai yra turės tuos pačius reikalus ar tai į kromą, ar tai pas daktarus. Da jokia statistika neparodė, kad butų kiteip! Raštai teipogi

rašomi uždiką — užtad gi, matyt, kad tokie žmonės pasi- elgia teip ne dėl grašgalio. Teip kad čia, kunigėli, vėl pa- antrinsiu teip nemiela priežodį „ant vagies kepurė dega“. Pats nuo savęs tą našta, kur teip, regimai, tavę slėgia, krau- ji skubiai ant kito, rasdamas turbūt nuraminimą sąžinės. Visi tur pripažint, kad tu gy- veni iš sunkiai sutaupyto varg- dienų skatiko, gerdamas vyną per dienas lašini, teip sakyk, jų kraują, tik vien dėlto, kad anie yra teip dievuotais. Jie- tave ne kontroliuoja, nors ir turėtų tiesą. Bet tu jau ir teip drebi, išgirdęs, kad koks vai- kinas turi tiek pagirtinos dra- sos, jog bando numesti amžiais gaivintą ant jo proto ir kalbos tavo cenzurą. Kitas užmeti- mas: „dėl sviesto garbės“ ir čia vėla butų rodos tik gėda teip kalbėt! Sprendi vėl pagal sa- vę! Nes nieks da tavęs iš ties- nematė, kad darytum šį tą dėl Dievo garbės, o ne savo kiš- nės. Ant galo, kunigėlis atsi- kreipdamas į žmones skaito išgamas ir siulo jiems išgani- gą (dėl savo kiš-nės) idėją, tą pačią, kurią siulė mums visiems Vonsiackis, Krilovas, o dabar Tarasovas, zandarų viršininkai, kad dėl meilės tėvynės užteks užlaikyti vieną tik tikėjimą ir rupestingai užsiimt arimu žemės! Tasyk bus rojus ant žemės! Tasyk vėla išgirsi skam- bant žodžius „Šventa Lietuva, šventa Žemaitija“. Ir vėl tei- sybė! Bus rojus, ne tik bus, bet jau ir buvo; tik klausimas, kuriems tas rojus? Tik ne žmonėms! Nes tokios gadyinės, apie kurias kunigėlis dabar svajoja, buvo, o žmonės ir isto- rija vienok apie tas gadyines atsiliepia su didžiausiu pasi- biaurėjimu. Kam gi ant galų galo buvo rojus! Nereik sa- kyt, kiekviens susipras.

Ir teip, broliai, ką mė- matome? Musų kunigai eina iš vien su policija! Sunku ti- kėt, bet ką darysi! Teip yra.

Teisybė gana tankiai buna karti. Musų kunigai eina su policija iš vien paduodami ranką vieni kitiems. Ir ko- jiems neit? Jų vienoki ide- alai, jų vienokia duona, jų vienoki įrankiai! Tikslas ap- teisina įrankius! Dėl tikslo tėviškai bepasakojant ir išgul- dant žodžius „dievo“, kaip jie vadina, galima ragint ant iš- davimo tuos, kurie turėdami tai pusėtinau ilgais ausis, klau- so jų, arba ir pačiam viešai pranešti! Kas geriau reko- menduojama, ne žinau! Dailu! Bet kodėl teip daroma, gal nevienas paklaus. Noroms ne noroms slenka mintis, kodėl tik šiandien teip ant mus užpul- dinėja? Atsiminkim tik, kad šios dienos varžynių: žydai pergyvena sunkias dienas ko- voje už buvį su musų broliais lietuviais. Šiandien vėl atsira- do naujos lietuviškos krautu- vės! Žydai, nebžinodami ką daryti ir neį-tengdami atsikra- tyt tiesiu keliu nuo konkuren- tų, ką kelisuk mėgino, kreipė- si gal but per savo išrinktuo- sius prie tikro įnagio... Dėl- ko žydams ne pabandyt! Tas teip lengva! Reikia kystelt keletą rublių, ir bus platinama begėdiska melagystė! O ku- nigams vis ant naudos išeis! Atneš jiems lobį susipratus ir kita puse. Ištikro, kaip čia yra, tikrai negalima pasakyti, bet to gailu, kad jus, mieli br., kurie užsiimat ar tai kokia nors prekysta ar tai amatu, užmiršot tą šventą teisybę, kad „sauso nieks neklauso“. Tas grašgalis tikrai niekniekis, bet prigimimas jo toks, kad jis visą pasaulę rėdo: iš liutų pa- daro stirnas, iš stirnų liutus, iš teisybės-neteisybę ir iš netei- sybės teisybę.

Be reikalo tu, kunigėli, rei- kalauji išvėjimo lietuviškos pramonės! Ne bijok, tikėkis tvirtai, sulauksi ir nuo jų šį-tą! Žydai senei praktikuoja, užtai musiškius ir čia paliko užpa- kalyje! Bet nelaimės juos pa-

mokys gudrumo!

Kas link tavo rodu, kunigė- li, kad but atlikti darbai žmog- žudystės — ištikro bus pana- šios į darbą ano Kaino, apie kurį kalbėjai, nusukdamas tikra prasmę tų žodžių. Ne kaskie kitam duobę, pats įpul- si! Pats nupuolęs, netrauk ir kitų į prapultį iš pavydėji- mo. Vėlu jau, praėjo tie laikai, kada nedoriausį palie- pimą kunigo skubindavosi iš pildyti! Kad teip 500 metų but anksčiau buvęs tas pa- mokslas pasakytas, tai be abe- jonės but kitokį įspudį pada- ręs. Pats turesi progą persi- liudyti, kaip tie žodžiai, nors ir prašai užtarymo pan. šš., (kas dabar nepraso?) nuskam- bėjo bažnyčioje, o žmonės nu- sišypsojo išėidami ir pasakė: by tik burną aušint! —Ką da- rysi?! Reik tik pasigailėti, kad jau nuslinko į amžių be- dugnes tie laikai, kada brl- žudystė dėl tikslo skaitėsi do- ringu daigtu: Gailu, kuni- gėli, tavo balso į senovę! Ge- riau but, kad pasiliautum šau- kės. Atsimink tik, kur esi, kad ir su kunigėliu ne pasida- rytų teip, kaip su tuo pasakos asilu, kurį dėl varymo pirmyn turėdavo lupti už vuodegos at- gal, ir dėl varymo atgal, turėda- vo tęsti už ausų pirmyn. Amen.

Kandidatas į kunigus.

Žiezirbos Žimperijos *)

(Suranklotos iš atminties ir iš įvairių raštų.)

„Lietuva“ praneša, nebatsi- menu kelintame numeryj, kad Austrijoj (Vengrijoj), apygar- dose Nagy Beskereke, laike smarkios audros (orbangos), su bangiu lietum nupuolė dau- gybė putpelų, kurios teip buvę

*) Užbaigdam A. Vištaliaus „Laiškus iš Argentinos“, pradėdame talpinti šiuos straipsnius, kurie ne- žiurint į lengvo turinio pradžia, to- liaus, vietomis, yra gana akyvus, ypatingai kur jis kalba apie darbi- nikišką judėjimą ir k. t. panašius dalykus.

pailsusias, kad galima buvo jas gaudyt su rankomis, bet nieko daugiau apie tą dyviną apsireiškimą nepasakė, kaip tik nuomoniavimą, kad turėjus jas užspēt lekiančias audra. Tai negali but, nesa paukščiai tokiuose atsitikimuose, jei prie girių ar krumų tai atsitinka, slapstosi tarp medžių šakų, o jei ant plyno lauko, nusileidžia ant žemės. Tokį pat atsitikimą ir man pačiam teko matyti 1885 m. laike rugpiutės, kad po banguoto lietaus naktį, ant rytojaus pasirodė netoli Erelnyčios ant lauko tarpgiryje daugybė neregėtų man niekados paukščių, visai panašių iš plunksnų, galvos ir snapo į mūsų genius, kurie buvo šlapi ir teip pailę, kad juos su rankomis galima buvo gaudyt. Aš vieną be jokios eukenybės buvau pasigavęs, bet kadangi pasirodė labai liesas, nenorėjau daugiau gaudyti, o tą parsinešiau namo, bet tas nebagelis nepriėmė jokio maisto ir į porą dienų pastipo. Tame pat laike pasirodė ir kito niškos veislės, labai gražus, margi paukščiai, bet tiejie buvo tvirti ir baugštūs, — panašūs į mūsų marginiukes, bet didesni už sniegenas, teipgi man nepažįstami; norėjau bent vieną iš jų pašaut ir šiauliams zadėjau duoti markę už vieną, jei man nušautų, bet nė aš pats, nė šiauliai negalėjo priartint ant šuvio šaudyklės su šratais. Tame pat laike pamaciau girioj po mano priežiura vieną neišpasakytai gražų genį, didesnį už rojišką paukštį, beveik žąsies didumo, bet ir tas ant šuvio neprisileido, nors aš jį sekiau kokį varstą retoje girioje, pakol tankumyne man iš akių neišnyko. Bet tas vienintelis paukštis tik dvi dieni girioje užsilaike. Rods, tie visi neregėti paukščiai išnyko, bet pasirodė girioje kits apsireiškimas. Niekados nebuvo toje girioje kralikų laukinių, nė aplinkinėse giriose,

tik staiga jie ėmė ir atsirado vienu sykiu ir tai netoli mano gyvenimo ir veisėsi pušyne maišytame su beržais. Paminėsiu, kad ir briedžiai kelis syk pasirodė mano priežiurai pavestoj girioj, nors jų niekur aplinkui nebuvo...

(Toliaus bus.)

A. Vištalius.

Isz spaudos.

Įlandos bei Yldeginio pasargos.

— Še! Ar tu matei — ir Žiogas moka įkasti! — tarė Įlanda skaitydams „T. Sargo“ Nr. 2-3: — Štai, jis apgindamas kunigą Čivinską, iš kurio pamokslu, sakyto Pilviškiuose, esą neteisingai „pasibiaurėjus“ „Ukininko“ redakcija, — jis nutvėręs paties „Ukininko“ žodžius atsako: „kam teisybė nepatinka, jis ją keikia ir šmeižia“, ir nuo savęs prideda: „Bene tik... (skaityk pasistenedams) benetik teisybę pasakė“. Iš tikro, jei „Ukininkas“ būtų „nepasibiaurėjęs“, tai Žiogas būtų negalėjęs teip atsakyti!..

— Tai! Vaikų žaislas! — atsakė Yldeginis: — kaip vaikai žaizdami mėto viens kitam pilkę, teip čia tuos žodžius gali mėtyti; tiktai tada tas persitrauktų, jeigu katra pusė pasiliautų „keikus ir šmeizus“. Kunigas Čivinskas „keikė ir šmeizė“ netikėtai nepatinkamus raštus, bet ir tulas ypatas, duodamas suprasti žmonėms, ką tokius. Užtai „Uk-kas“ jį pavadino išdaviku, provokatorium. Ir Čiv. tą vardą, nors nepilnai, neaiškiai, tai bent iš dalies, užsipelnė. Ant vieno susirinkimo Suvalkų gubernijoje, kur buvo 2 kunigai, buvo pakeltas protestas prieš tokius pamokslus, kaip pamokslas kun. Čiv. ir abudu kunigai pripažino, sakydami: „Teip, kunigo Čivinsko pamokslas buvo nekrikščioniškas, ne katalikiškas“ 1). Tai ko

1) Tas ne išmislas, bet faktas.

susilaukėm! bažnyčiose kunigai pradėjo sakyti „pagoniškus“ pamokslus! O vienok „Tėvynės Sargas“ giria tai. Kas tai? argi anuodu kunigai yra veidmainiai: teip sakė, o kiteip mislyjo?

— Taigi, ale žiurėk: Žiogas sako, apie Čiv., kad, girdi „neteisiausiai išniekintas ir aš šmeiztas viens iš gerų „kunigų“. Mat jo nuomonėje visi kunigai geri, nes tasai žodis „gerų“ reiškia, kad nėra nė „gerųjų“ ne „blogiųjų“, arba „geresnių“ ir „blogesnių“. arba da augščiau: „geriausių“ ir „blogiausių“. Mat jis ir tuos kunigus pripažįsta už „gerus“, ką jau net „Tėvynės Sargas“ nekartą peikė. O štai „Pasargoje“ (Nr. 2-3 „T. S.“) kun. Bugnet'as, įsteigtojas: „Draugijos dėl išliuosavimo dušių čyščiuje kentančių“ prie bažnyčios „Chapelle Montligeone“ (Prancuzijoje), pavadinamas „ištvirkėliu“, o jo „draugija“ su „amžinomis Mišiomis“ esą „monai arba prigaudinėjimai“! Ir liepia nesiųsti tenai pinigų...

— Taigi, žinomas dalyks, — perkirto Yldeginis: — Juk čia pinigai tą viską ir daro: mūsų kunigėliai, kaip ir visi Maskolijos pramoniai, pabugo užrubežinės konkurencijos! Juk žinome, kaip platinosi tarp žmonių tos amžinosios mišios. — Rods, rods, — pritarė Įlanda: — Juk čia aiškiai pasakyta, kad visokiems užrubežiniams prigavikams pinigų ant „amžinų Mišių“ nesiuntinėkite!

* * *
Na tai mums šiandien pasitaikė vieni tik klierikalų laikraščiai. Bet jau gana Europos laikraščius perkratinėti. Dirstelkiva į Amerikos, Štai „Katalikas“. Įlanda! Tu skaitei?

— Skaičiau. Štai man N.22 į akį puolė straipsnis: „Patemijimai“. Rašo labai patrijotiškai apie lietuvišką kalbą

ir šaip viskas atsiduoda lietuviškai, bet aš mislyju, kad tas straipsnis yra verstas iš lenkiškos ar iš maskoliškos kalbos.

— Kodel?

— Nugi štai žodį: „atsiranda“ (znajduje się), tai tiktai gali rasti veikalėliuose verstuose iš minėtų kalbų. Bet tai atsitinka ir kituos lietuviškuose laikraščiuose. Tik čia įdomu tas, kad autorius rodyja tautiečiams išmesti svetimus žodžius iš lietuviškos kalbos ir tobulinti ją, o pats visai ne-lietuvišką žodį vartoja.

Šaip Amerikos kunigai jau ne teip gieda apie socialistus ir bedievius. Štai tam pačiam straipsnyje, autorius grėsdamas lietuvius, kad nesusidėtų su rusinų kun. Hodur, kur prie lietuvių kimbąs, — sako: „Man — ding, būtų geriaus mums susidėti su Izraeliaus sunais, nes pas anuos milijonai (!), anie teipgi yra skriaudžiami, nauda būtų didesnė, bet kam tas viskas, čia Hodur klibina jau žinom su koku tikslu, o žydėliai turi sąžinę...“ Na matai! Tai jau visai kitokia nata, negu to tavo „pono“ Dimšos! Jau kad žydai turi sąžinę ir kad su jais net galima lietuviams susidėt, tai jau su socialistais ir kitais „žydų bernais“, da lengviau susitarkit! Abelnai, Amerikos kunigų laikraščiai ir už darbininkus socialistus užstoja ir nekeikia jų už streikus, bet dar pritaria, kad kapitalistai per daug juos skriaudžia.

— Tas pats bus ir pas mus, Lietuvoje, kada bus kunigai dėl žmonių, o ne žmonės dėl kunigų; kada parapijos turtai prigulės parapijai, o ne prabaščiams. Žodžiu sakant, kad kunigai ne bus skriaudėjais žmonių, — arba kaip kiti sako „kirpikais avelių“, — tai yra, kada jiems bus atimti skriaudos įnagiai, tada tų „žydbernių“ ir visokių „bedievių“ gal reiks su žiburiu jieskot. Amerikoj jau kunigai

daugiau priguli nuo tikinčiųjų, kurie nie nuo kunigų, ir dėlto jie „krikščioniškesni“ ir „katalikiškesni“ už Lietuvos „supažinęjusius“ katalikų kunigus!
Tai mat.

Politiszkos žinios.

Suvienytos Valstijos.

Trijų didelių amerikoniški kariai laivai: Olympia, Cleveland ir Baltimore, įplaukė į Smirną, Turkijoje, ir pradėjo laipinti savo kareivius ant pakraščio. Skaitytojai turbūt pamena, kaip Turkija nenorėjo pripažinti amerikoniškoms misijoms ir jų mokykloms Turkijoje lygių su kitų šalių ten esančioms tokioms institucijoms tiesų. Tie prieštaravimai iš pusės sultono jau traukiasi nuo geroko laiko. Taigi Amerika dabar sumislyjo priversti varu išpildyti savo reikalavimą: ottomaniška imperija, pamėčiusi savo kieme nelauktus svečius, skubina pradėti jiem gerintis, zadėdama viską išpildyti, kad tik tie nekibintų jos sergančio kūno. Amerikos pasiuntinys Leishmanas, Konstantinopolyje, kas dieną taraujasi ir lygstasi su turkų ministrais, kurie sutaisę išlygas tuojaus pasiųs Washingtonan. Amerikos laivynė tačiaus paliks ir ant tolesnio Turkijos pakraščiuose, nes, mat, girdi gali paduotės išlygos da buti neatsakantioms, tai reikės kas dieną kaitioti sultonui peilį po kaklu, gaudint praziudinimu laivų kanuoles ir tokių būdu priversti prie laimčių tarybų.

Aprika.

Tangieroje, Morokoje, vėl ergeliai. Paliepimu sultono areštavota Anglijos pavaldinys Mamet Jaiya, vyriausias sekretorius karės ministro. Jis tapo įdėtas kalėjiman ir jo visi turtai konfiskavoti. Beto da ir visiems ten esantiems anglams grąsinama tuom patim, dėl ko jie atsisaukė prie savo

valdžios, prašydami apgynimo. Anglijos pasiuntinys griežtai prieš morokaniškos valdžios tokį pasielgimą užprotestavo, bet toji visai to protesto nepriėmė į atydą.

Azija.

Juo tolyn tuo tankyn atsimuša vakarinių šalių laikraščiuose aidas kruvinių jeibių Turkijoje, kur valdžios kareiviai ir paprasti iš kurdų provincijų plėšikai rubavoja armenus, po priedanga malšymo kilančios revoliucijos. Per išties mėnesį liepos tos plėštinės ir žudymai nekaltų kaimiečių per turkus siautė. 13 liepos sudegino net 5 sodžius, iš kurių pirmiau išplėšė visokius turtus, moteriškas išprievertavo, mergaites, kur gražesnes, pastvėrė į kariumenišką abazą, o senius ir vaikus išpiovė. 25 liepos armėnai keršydami, susijungę į skaitlingus tuntus, užpuolė ant kareivių ir keliose vietose šimtus jų išmušė, prie ko jie vartojo bombas. Matyt, kad revoliucionieriai yra prisiruošę prie kovos už laisvę iš tikrųjų. Jiems į pagelbą traukia kiti buriai armėnų, kurie eidami per kurdais apgyventas vietas su ginklais persiveržia ir skubinas į vietas užimtas liepsnomis revoliucijos.

Anglija.

Pareikalavus Anglijai nuo Rusijos išaiškinimo, kokius ji daigtus skaito už kontrabandą, o kokius ne,—mat Vladivostoko eskadra užgriebusi anglų garlaivį Knight Com., vežusį Japonijon įvairius tavorus, juos konfiskavojo ir garlaivį pašandino, nes girdi tai kontrabanda!—dabar Rusija padavė Anglijai surašą daigtų, kurie pagal rusų nuomonę esą skaitomi per kontrabandą. Po išskaitymo tokių ir tokių tavorų buvo padėta „ir tt. ir tt.“ Anglija tokio surašo nepriėmė, nes tas reiškia, kad galima po priedanga „ir tt.“ konfiskavo-

ti alei vienas daigtas. Taigi dabar Rusija, iš dalies spiriama per Vokietiją ir Ameriką, prisizadėjo išdirbti galutinas suskaitas kontrabandos daigtų ir podraug davė žodį, kad daugiau svetimų laivų, pluduriujančių neutrališkuose vandenyse, nebegrobstys. Ar pavėlys rusams jų piratiškas kraujas išpildyti tuos savo prizadus, tai matysime toliaus. Dabargi visų šalių pirkliai galės sau be baimės bugdinti kontrabandą (—karės reikmenes) į Japoniją. Rusija galės sau kandzioti pirštus, jeigu nenorės vel užpuldinėti ant jų.

Italija.

Pairus konkordatui tarpe Romos ir Prancuzijos, katalikiškos misijos Kynijoje pritrūko sau legališkų apgynėjų. Veikiai po to, kaip tarpe popiežiaus ir prancuzų respublikos santikiai daėjo iki nepataisomo laipsnio, Austrija, matydama, kad dabar Prancuzija neturi tiesos užsiimti globa katalikiškų misijų, prasarė ji galėsianti tame Prancuziją užvaduoti. Vienok teip kaip ši pastaroji nuo savo pirmųjų tiesų neatsisakė, taigi ir Austrija, nenorėdama su stipria kaiminka susibarti, nutilo su savo pasisiūlymais patarnauti popiežiui. Ir nors urėdiškai misijos priklauso da Prancuzijai, vienok paskutiniu laiku Vatikanas pradėjo susinešinti su Kynija, dėl išteigimo Peckine popiežiaus nuncijatūros, kuri apglėbtų visas Kynijoje esančias katalikų įstaigas. Suprantama, kad tie Vatikanos žingsniai sutiks iš pusės Prancuzijos aštrius protestus, kurie jeigu kokia, galės daėti iki rustaus atsikartojimo aštrių susidurimų ne vien tarpe Romos ir prancuzų, bet ir tarp tautiškoje politikoje.

Maskolija.

Ant galo tai carienė pagimdė sunų, Rusijos sosto tėvainį

(paveldėją). Kaip jau yra žinoma, kad prie cariško dvaro pastarais metais pynėsi visokios intrigos, kurios rėmėsi daugiausia ant varžymosi tarpe caro giminaičių dėlei sosto, taigi užgimimas caruko iš dalies galės tas intrigas sumažinti, ypatingai kad dabar pasitaikė proga carui išleisti manifestus, kuriuose bus neva suteikiamos pračiokams caro malonės, ir per tą caras galės tamsuolių minias patraukti į savo pusę, — nors ant trumpo laiko. Gal bus manifestuose kas nors numesta ir mums lietuviams, kaip šuniui kaulas, bet ypatingo nieko gero negalima tikėtis. Nebus vienok prašalintas pavojus dėl sosto gresiantis iš pusės praregėjusių minios savo vargus ir laukiančios ne užgimstant įpėdinių caro, bet nugriuvant visam tironijos sostui.

KARĖ

Maskolijos su Japonija.

Kuomet japonai ant sausžemio vis nuveikia maskolius ir iš vienos pusės stumia juos atgal į Siberiją, o likusius Porto Arthuro spaudžia prie pasidavimo ir kasdien tai nuo marių tai nuo sausumos naikina bombomis drutvietę, maskolių laivai, esantieji smailumos portuose, 10 rugpiučio pasiryžo padaryti drąsų ir labai pavojingą žingsnį: jie sumislyjo pabėgti. Kaipogi anksti ryto, prasišalinus nuo pakraščių laivynėi Togo, 6 rusų kariški laivai su keliolika torpėdinių ir kreiserių smuko tyloomis iš Porto Arthuro į atviras mares, su mieriu parsilauzti nematomoms per japonų užimtus vandeninius kelius, ir susivienyti su Vladivostoko laivyne. Vienok japonų patrioliai greit juos pamatė ir davė žinią Togo, kurs atšarpavęs su savo laivais, puolė su visu smarkumu ant pabėgėlių ir visus laivus

išsklaistė po marias, o laivą Cesarevič baisesi sudauze ir užmuše ant jo admiralą Vithoft. Vėliaus Cesarevič vos prisitraukė į Kiaochiau portą priklausantį Vokietijai, kur tapė nuginkluotas ir turbūt ten pasiliks iki užbaigimo karės (tarptautiškos tiesos skamba tokiam atvejy teip: pabėgę iš karės laukai ir prisiglaudę kuriame iš neutrališkų portų, turi arba nusiginkluoti ir stovėti teip iki pabėgos karės arba, jeigu nusiginkluoti nenori—turi po 24 valandų išsinešti laukan). Į Kiaochiau atbėgo da du kreiseriai — Askold ir Diana— ir vienas torpėdinis. Į Chefu (kiniečių portą) priplaukė laivukas Riešytelnij, paskui kurį atsivijo japonai ir laukė jo išeinant naktį atgal. Nesulaukdam, jie priplaukė į portą ir ten rado laivuką per kyniečius jau nuginkluotą. Tada leit. Tajushima užėjo su marininkais ant Riešytelnij, ir pareikalavo nuo maskolių arba pasiduoti arba nešintis laukan ir muštis. Rusų kap. Šštakauskis pastvėręs Tajushima nustumė nuo laivo į marias ir paliepė uždegti ant laivo dinamitus. Eksplozijos užmušė vieną japoną ir kelis sužeidė, o Tajushima teipgi sužeistas buvo ištrauktas iš vandens per kyniečius. Dabar japonai supykę, išvilko Riešytelnij į mares ir tebelaike pas savę. Da vienas laivukas pabėgo į Shanghai o kiti 5 maskolių laivai ir keli kreiseriai suspėjo sugrižti į Portą Arthuro. Taigi maskolių bėgtynės labai liudnai užsibaigė. Dingo keletas laivų ir gerokas skailius žmonių, tarpe jų admiralas Vithoft. Dabar japonai sako, kad maskolių laivynė Porte Arthuro esanti niekam nebeverta, nes, anot jų, ir pagrįžusieji laivai esą dikčiai sugadinti. Taigi čia japonai paliksė kokius du-tris savo laivus del argybos, o visoms spēkoms

stengsės užimti visus pakraščius iki Vladivostoko. Be to da ant sausumos teipgi japonai eina pirmyn: jie užgrobė maskolių daugelį geležinkelių ir veža jais savo kareivius ir transportus į apleistas maskoliais vietas. Kurepatkino armija, apriepta iš trijų pusių, skubina traukiasi Mukdeno linkon.

14 rugpiučio admiralas Kamimura užtiko dalį Vladivos toko laivynės netoli rytinių pakraščių Korejos, besiirančią pietųlink. Ji išvydė maskoliai metėsi atgal, bet Kamimura užstojo jiems kelią ir privertė muštis. Visi maskolių laivai buvo užgauti po kelisysk bomboms ir galiausiai pabėgo, palikę japonams laivą Rurik, kurį paskiaus šie paskandino. Skęstančius kareivius japonai ištraukė iš vandens iš viso apie 600.

Dalis darbu.

¶ CHICAGO, ILL. Siuvejų unija išsauke visus kirpėjus į straiką. Pasekme to bus tas, kad apie 7,000 siuvejų neteks darbo ant neapribuoto laiko. Beto da visa ta pramonė bus ant tulo laiko sustapdyta.

¶ HARTFORD, CONN. Visi unijistai budavotojai tapė per kontraktorius atleisti nuo darbų, kaipo atsakymu ant unijos reikalavimo: užmokėti vienam murininkui 75c. už perversinį laiką darbo pas kontraktorių Andrusą.

¶ MEADVILLE, PA. Phoenix Iron Works dirbtuvėse mašinistų straikas, prasidėjęs nuo 1 balandžio, tapė šią nedel užbaigtas, susitaikynant geruoju; visi mašinistai pagrižo į darbą.

¶ WILKES-BARRE, PA. Lehigh et W.-Barre kasyklės vėl busė uždarytos šiam mėnesy ant nežinomo laiko. Lehigh Walley viso 21 kasyklių ateinančioj sanvaitėj uždarys ant trumpo laiko ir 15,000 žmonių

turės švensti. Kompanijos sako per daug turį anglių.

¶ SUNDOK, N. H. 1500 medvilnės darbininkų pagryžo prie darbo, išstraikavę dvi sanvaiti. Jie priėmė numazintą ant 12% mokesčių.

¶ SCRANTON, PA. 800 angliakasių dirbusių Old Forge kasyklėse išėjo į straiką, reikalaudami teisingo /svėrimo anglių. Barnum kasyklėse teipgi sustraikavo apie 1000 anglekasių, vis dėl tos pačios priežasties.

¶ CHICAGO, ILL. Jau penkta sanvaitė prasidėjo nuo užgimimo mesininkų straiko, bet nežiurint į kelisysk bandytas daryti sataikas, negerumai dar netapo prašalinti. Į pioviniečius kasdiena gauna da vis naujų skebų ir kasdiena įstengia papiauti po kelis š m tus galvijų, nors tas žinoma toli da negali pakakinti pareikalavimų ant mėsos. Pamaruose žuvininkai nespėja dziovinti žuvių, kurios sako einą į vietas straikų. Matyt kad žmones nenorėdami brangiai mokėt už mėsą, nusprendė iki pasibaigs straikas maitinties žuvimis. Kaip Chicagoj, New Yorke, teip ir kitose vietose kyla nuolatiniai del straiko sumišimai.

Iš Amerikos.

Sugavo ukėsų pabirkantus.

New Yorke valstijos valdzios su pagalba ateivių namo urėdninkų surado išdirbėjus neteisingų ukėsystės popierų, kurių pernai išparduota už \$600,000 ir padaryta apie 100,000 ukėsų melagingais keliais, iš kurių ukėsų apie 30,000 yra pačiam New Yorke. Pabrikantai neteisingų popierų yra italai ir jie buvo įsitaisę savo buveinę Newarke, N. J., kur spaudindavo blankietus ir juos pardavinėdavo. Daugiau 30% italų šiose apygardose tapo ukėsais tikrai per tokią apga-

vystę. Užtai tas dalykas tapo paimtas į kongreso atydą ir sakoma, jog ant tolesnio bus apsunkinta italų ateivystė, nes italai esą daug daugiau linkę prie prigavyščių, negu kitų šalių ateiviai.

Kunigo nauda, velniai gaudo.

Jau buvo minėta apie tulą Shenandoah'o kunigą Lenarkevyčių, kurs numirdamas paliko savo turto ant 100,000 dol., o kurį sukrovė iš duosnumo dievuotų lietuvių. Buvo rašyta ir apie tai, kad prie jo palaikų prisikabino rusiška valdzia, bet amerikoniškas sudas nusprendė juos globon arcivyskupo Raynio. Vienok rusiškas konsulis butinai reikalauja turtus atiduoti savo valdziai, nes velionis kunigas iki mirties išbuvęs Rusijos padonuoju, o tokių kunigų, kaip zinome, visuomet turtai po mirties eina į viešpatystės izdą. Nors visi tvirtina, kad minėtas kunigas buvęs jau pastojęs keli metai atgal Amerikos ukėsų, tačiau niekur negali surasti jo tų popierų. Jeigu nesuras, tai gražus gniužtas pinigėlių klius Rusijos, valdziai, kurių teip dabar reikalauja vedimui karės. Vietinės valdzios ir kunigai tekineja ir darbuojasi, kad tik tie pinigai nepatektų maskoliams.

Suvaldziotojais žmonių.

Jau turbūt visi žino, kokios baisybės dėjos ir tebesideda Kalorados valstijoje, kur milijonieriai, savininkai angliakasyklių prisispyrė išnaikinti visus unijistus darbininkus. Savo laiku buvo rašyta ir apie tai, kaip tame kapitalistų bauriame užsimanyme emė karštą dalyvumą tuli kunigai, visokių tikybų. Kaip paprastai vargdieniai tamsunėliai, akiai įsitikėję kunigų „šventiems darbams“, tų pasalyščių nematė. Paregėjo jie vienok ant galo, kad „Dievo tarnai“ yra tarnaish piniguočiu, ir kas blo-

žiausia, jie net kurstė kasyklų savininkus prieš darbininkus, o šiems iš sakyklų įkalbinėjo nusilenkti. Tarpe daugelio kitų, ant karštųjų tapo prityvertas tokiam velniškame darbe tulas episkopų pastorius, S. Leland, iš Cripple Creek, Co., ant kurio darbininkai teip įsirdo, kad valdžios minėtam „Dievo tarnui“, dėlėi išvengimo gresmams keršto, papiepė tuoj prasišalinti kor kitar. Prie jo namų pastatė karščių sargybą, nes nesitiki, kad Dievas pasiųstų savo tarnui sergėti angelus nuo atgizos teip ilgai skriaustų vargšų.

Negrai rūpinasi apie savo gyvastis. Washingtono negrai užmanė sutverti draugiją ir fondą dėlėi parėmimo Amerikos tiesų, kurios suteikia šios šalies ukėsams nepaliestinumą jų gyvasties, o kurios, iš kitos pusės, laisvai daleidžia be jokio sudolincuoti tariamus kaltais negrus. Fondas bėgyj metų turi but sudėtas iki 40,000 dol. iš kurių paskiaus bus paskiriama atlyginimai už areštavojimus ir augavimus vadovų linčiuotojų minios, o teipgi nukentėjustiems prie areštavimo policmonams arba, juos užmušus, jų moterims. — Nelaimingi juodveidžiai patįs pradeda šaukties prie tiesų, jeigu tos teip begediškai ignoruoja minamą per baltuosius juodųjų rasą.

B a i s i n e l a i m e .

Pueblo, Col., keleivių traukinyje pilnas žmonių važiuojančių į St. Louis visasvietinę parodą, užbėgo ant pagriauzto per tvanus tilto ir drange su tiltu nulėkė į upę. Sako, kad tuom laiku pasitaikęs, užėiti batus viesulas, kurs teip gi priaidėjo prie nugriuvimo tilto. Daugiau šimto žmonių prigėrė ir tapo užmuštais, iš kurių kitus lavonus surado upėje nuneštus vandenio per 10 mylių, o kitus apipiltus viesulo smūltimis iki 6 pėdų storio.

P r i g a v o k u n i g a .

Clyde, N. Y., tulas kunigas, Edwards, nenorėjo sujungti porelės, už tai, kad jaunavedys buvo negras, o jaunoji — balta. Tada mergina išsitėpė sau veidą su suodimis ir nuėjo pas kunigą, kurs noriai juodukus surišo.

Išz lietuvišku dirvu Amerikoje

Waterbury, Conn. Galnieks tarp žmonių nėra teip įzeldinąs savo šaknis, kaip kad negeistinoji girtuoklystė, kuri užvis daugiausia vargina žmoneles žemesnės luomos. Teisybė, ji neaplenkia nė augštesnės luomos kaip tai: ponų, vištininkų, daktarų, o net ir Dievo nekentimą girtybės žinančių — kunigų. Per visus ji yra pamylėta.

Štai čia Waterburyje vienas senas žmogelis, kuris gerai „powstanių“ atmena, be ra gaudamas numylėtąjį alutį, netiketai ant kart akies mirksnyje neteko \$100. Mat užėjęs į vieną lietuvišką karčiamą, mislijo, kad nėsant paties karčiamninko, o tik būnant jo pagalbininkui, bus galima parodyt šimtą dolerių vienoj popieroj, o kad neturės išmainyt, tai jau išgertas alus bus uždykų. Bet nespėjus parodyt šimtinę jaunasis karčiamos mistras tą šimtinę lengvai įdėjo į savo kišenę. Buvo tai paskutinis kartas, kada tas „prieš powstaninis“ žmogus matė savo šimtadolerinę. Karčiamos pagalbininkas, tapo iš karčiamos ant visada atstatytas, potam dar suareštuotas, kur nėsant kam pastatyt \$500 parankos, tur nabagas už šimtadolerinę atkentėt. Prova busenti kada rugsėjo mėnesyje. Sako gausęs metą ar du į kalėjimą už gvolta paveržimą svetimos šimtadolerinės. Tai gi vienas šimtinės neteko, kitas turės kentėti už savo nuodėmes. Toki ir tiems pašašus darbai atsitinka vis prie „išsi-

gėrimo“. O tai išsigėrimas tarp lietuvių yra nemažoj paguodonėj, nes visur ir visuomet vis matosi ir girdisi išsigėrimas. Žmoneš taip įpratę, kad prie visokių atsitikimų neapsieina be gėrimo. Gimė geria, krikština geria, sulaukę sukaktuvių ar varduvių geria, kelia vestuves geria, mirė geria, rado geria, pametė geria, svečių sulaukę geria, išleidžiant geria, susipyko geria, susipėšė geria, susitaikė geria, atmokėjo skolą geria, atgavęs skolą geria, sulaukęs šventes geria, pabaigęs šventę geria, pradėjo darbą geria, pabaigė geria, išvažiuoja geria, parvažiuoja geria, perka geria, parduoda geria ir teip bepabaigos ant kiekvieno pasikrutinimo išsigeria ir išsigeria. Ir kad tai po truputį išsigertų! tankiausia tol geria, kol pradeda jau netilpt ir lietis atgal.

Bažnytinis.

Shamokin, Pa. Tarp parapijonų ir kunigo kilo didi nesutikimai, dėlto, kad kunigas norėjo pavarit nuo tarnystos dudorių A. Baronaitį, tar naujanti čia jau ketvirtį metai, o į jo vietą pastatyt kitą, savo šaliniką, ba, mat, A. Baronaitis kaip kada nurodydavo parapijonam nedorus darbus kunigėlio. Kunigas tą patį negalėdams padaryt, ne turėjo drąsą apsiskusti teismui, bet matydams kad nieko nepėš, pasiskubino pasislėpti, pagrobęs iš bažnytinio izdo į 300 dolerių, kuris buvo atiduotas ant jo rankų. Pasislėpė ne ne vien dėl pralošimo bylos, bet ir dėlto, kad jis visai nėsąs kunigu, nes atvažiavęs į Ameriką neturėjo jokių kunigiškų liudijimų ir vyskupui sakėsis, kad liudijimai su laiku bus prisiųsti, bet vyskupas nesulaudamas, atėmė jam misias. Tai kur dingsta teip sunkiai uždirbti centai!

Tautiško susipratimo čia nėra jokio. Nėra nė vienos ypa-

tos tikrai milinėos tėvynę, ir nėra nė jokios organizacijos (išskiriant S.L.R.K.A. ir dr. šv. Jurgio), taigi ir nėra ką stebėtis, kad mus vienuočiai lieka apgautais per kokius ten plėšikus. *Gulbinas.*

Newark, N. J. 31 liepos S.L.A. kuopa parengė prakalbas, ant kurių pribuvo šie kalbėtojai: pp. 1) V. Karalius; 2) J. Šunskis; 3) P. Mikolainis — visi trys iš Brooklyn-New Yorko; 4) J. Tareila iš Waterburyio ir vietinis V. Ambrozėvyčius. Žėdnas iš jų savo kalboje stengėsi lukštenti visus mūsų šįdieninius draugijiskus ir tautiškus reikalus, kas, dėka gražiam kalbėtojų iškalbingumui iš dalies ir nusidavė. Beto da tarpuose kalbų buvo rentuotos eilės per žiuponaitę Žitkauskintę ir 2-ą Karalienę iš Brooklynio. Prakalbos labai gražiai tapo užbaigtos, su paaukavimu susirinkusiųjų tautos reikalams, iš ko susidėjo \$1,50, kas tapo vienbalsiai paskirta pusiau kankintiniams ir moksleiviams. Čia da reikėtų priminti prie vieną nedorą pasikėsėjimą netikusių šviesybės priešų užkenkti prakalboms, kurie negalėdami patįs įsibriauti ir tuomi padaryti netvarką, užsiundė girtuokliais, kurie tai įkrapinę negalėjo žmoniškai užsilaikyti. Vienok nieko ypatingo pikto nepadare, apart užsielpinijimo sau gėdos.

M. Ambrozėvyčius.

Waterbury, Conn. Vietinė T. M. D. kuopa išsiuntė nuo savęs rinkėjus parinkti dėl moksleivių aukų, kurie, žinoma, tuojaus pradėjo nuo biznierių. Reikia teisybė pripažint, kad daugelis su noru davė, kiti kad ir maža davė, tai nors simpatiją parodė rinkėjams. Vienas tiktai mūsų šelpiamas biznierių paaukavo apie tužiną perkunų ir velnių, nuo kurio kolektoriams vos spē-

jo pabėgti per duris. Ir viso surinkta \$4,69. Ant laisva manų pasilink. 73c., ant T.M. D. dviejų susir. \$1,58. Viso labo \$7,00. Aukų rinkėjai:

A. Žilinskas,
P. Jasinskas.

Seatonville, Ill. Apie šio kaimelio lietuvius turbūt da niekas nieko negirdėjo, nes čia naitiniai vientaučiai da labai yra tamsūs: neskaityto nė knygų, nė laikraščių, arba kad ir skaito, tai da labai maža kas. Girtybė pasiplatinus labai ir šviėsenės dvasios lietuvių nors su žiburiu jieškotum, nerastum. Čia da yra daug tokių, ką sėdėdami prie alaus boselio, verkia Rusijos meškino, keikia japonus ir taiso kumštis: rodos, kad čia pasirodytų koks vienas japonas, tai akiesmirksnyj užsmaugtų. 26 liepos tautietis M. Kairis kelė vestuves, kur pasitaikė buti ir man. Čia užsiminiau svečiams apie aukas, kurie kas po kiek galėjo ir sudėjo — iš viso \$2,40 kuriuos paskiriam: \$1,00, kankintiniams, \$1,00 moksleiviams ir 40c. Vištaliui. Čia reikia priminti tulą biznierių L. kurs ne tik pats nieko nedavė, bet ir kitus nuo to atkalbinėjo sakydamae, kad, girdi, gerasis karalius spaudą jau dovanojo, tai ir kankintinių nebėsa. Matyt, kad vyrukas tiek išmano apie kankintinius kiek tas pa ilgo veido gyvulys apie apelsinai.

Vincukas.

Waterbury, Conn. Liepos 31 buvo gražus susirinkimas pas p. A. Zorskį ant kriūštytynų, kurs susirinkusieji besilinksmindami užmanė paaukauti dėl nelaimingų kankintinių (\$1,05) ir vargstančių moksleivių (\$1,05). Garbė lietuviams kurie atmena savo tautos reikalus! Zmogus.

New Britain, Conn. Vietiniai lietuviai, susirinkę į tulus namelius pradėjo šneku

čiuoties apie vargingą dabar nykštį padėjimą mūsų brangios tėvynės Lietuvos ir per jėšimą tulų merginų suaukavo, kas po kiek galėjo tautos reikalams \$2,47, iš kurių skiriam \$1,00 kankintiniams \$1,00 moksleiviams ir 47c. Vištaliui.

M. Neimonas.

Simpson, Pa. 26 liepos atsibuvo vestuvės J. Šargelio su J. Tiškiute, kuriems dave Forest C. Pa. klebonas šliubą ir dailiai palaimino prie visų degančių žvakių. Svečių ant vestuvių susirinko apstus būrelis, kurie ne vien dailiai pasilinksmo, bet da ant mano užmanymo suaukavo \$4,85 tautiškiems reikalams: \$2,00 moksleiviams, \$1,85 kankintiniams ir \$1,00 Vištaliui. Vardan tautos visiems aukautojams ištariu širdingą ačiu.

Vincas Babkanckas.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Visi, kurie troško mūsų tautiškam Susivienijimui gero vės, šiandien gali džiaugtis, kad S.L.A. yra gerokai sustiprėjęs: turi arti šimto kuopų ir visose randasi po keletą rupestingų agitatorių, kurie be nuolsio neša šapelius į vieną didelę kruvą, t. y. Susivienijimą. Tie darbininkai pritaikė savo kuopose užmanymą po 12 c. ant metų tautiškiems reikalams, kurį paskui, kuopoms reikalaujant, XVII Seimas įkunijo. Šiandien be didelio vargo plaukia mecinė geroka auka tautos reikalams, iš kurios kas metai seimas paskiria dalį ant reikalingiausių tautos reikalų. Rodosi, kad ką bereikalingai stengiamės S-mą mokyti paslėpę patį savo vardus, ar ne geriaus tą laiką pašvęsti dėl paagitavojimo daugiaus sąnarių dėl S.L.A. Pakalbindami sąnarij, mes prikalbinam sykiu ir nenustojantį aukautoją ir pagelbininką šelpime tautos reikalų. Rašydami į lai-

kraščius ir dar, nei žiurkės po grindų, pasislėpę su savo pravarde nieko gero nepadarysim, tik užkenksim darbavimuisi savo brolių. Geistina būtų, kad tie vyrai, kurie taikosi kenkt S. L. A. darydami užmetinėjimus, kodėl Seimas nenupeikė Shenandoah'o muzikantų, kodėl neįsteigė mokyklų Amerikoje ir tt., paduotų savo pravardes, tai Sušiv. matytų su kuo turi reikalą. (Reikia guodoti kiekvieno žmogaus tą tiesą, pagal kurios vale jam yra išreikšti, savo nuomonę. Labai būtų negražu, jei Susivien. pasistatęs save už neklystantį, kaip popiežius, despotiškai užkimštų žėdnai kritikai burną. R.) „Lietuvos“ num. 31 — p. L. bara buvusį S. L. A. XIX Seimą už neprikelbėjimą p. Naujokui niekint Shenandoah'o muzikantų, už neįkurimą mokyklų ir už ištarymą papeikimo p. Naujokui už jo nešvankų telegramą, kuriame atvilko Seiman maišą „kusbesdalių“, Siunčiantis tokius telegramus juk žemina Seimą ir pats savę. Už tą tai Seimas ir šuteikė papeikimą p. Naujokui. Iš tikro kada mes ką peiktino padarom, o už tai negaunam pagyrimo, tai tuoj pradėdam nuo pradeto darbo trauktis ir ką pirmiaus veikėm paskui tam prieštaraujam. Duokim Susivienijimui subujoti nors į tokį skaitlių, kad ištikrųjų but galima mislyti apie įsteigimą mokyklų. Šiandien nespėjus susirišti dar nė 5 tukstančiams, tas nėra galima. Todėl darbuokimės, platinokime Susiv., kad jis ant tiek sustiprėtų ir suaugtų, o tada, sulaukę seimų, mėginkim iš išti klausimą mokyklų. Šiandien tik suvirš 4 tukstančiai S.L.A. sanarių, dėdami po 12 centų ant metų žinoma, negali sudėti pakaktinai dėl įsteigimo mokyklų kokių lietuviams reikėtų. Taigi Susiv. veikia, ką gali: Šimet paskyrė savo visus tautiškus centus ant

išėmimo užsitarnavusio mūsų tautai senelio Vištali, kuris baigia savo senatvės dienas ligonbutyje Argentinoje; apsiėmė partraukti likusius nuo Visasvietinės Paryžiaus Parodos lietuviškas daigtus. Vis tai yra tautos reikalai. Kaip tpos aprupinsimė, imsimes už kltų. Viską ant kart nieks negali įstengti apgalėti.

„Vienybės“ num. 31 rašo p. Igno Draugas, kam S. L. A. prezidentas sakęs kad: kam trukdyti tą, kas per didumą yra priimta ir pamylėta. Tą p. I. D. saviškai iškreipė, statydamae buk buvo pasakyta, „kad pakėlimą mokesties diduma pamylėjo“. Argi p. I. D. nesuprato ką skaitė, ar tyčioms daro užmetinėjimus, kad tik trukdyti tuos, kurie dėl Susivien. yra pasišventę? Ten buvo pasakyta, kad diduma yra pamylėjus tautišką Susivienijimą, todėl nėra reikalo jam daryt paines. p. I. D. privedžioja, kad kilant tautiškam susipratimui ir esant daugeliui užmanymų, kuriuos butinai reikės įkūnyti, neužteks to 12 c. ką Susiv. sąnariai moka. Teisybė, kad negalės užtekti, jei ne didsim Susiv. Todėl, suprasdami, kad neužteks, stverkimes prie dar didesnės agitacijos, o kad prigulės prie Susiv. daugiaus, tai užteks ir po 12 c. Iš kur p. I. D. žino kad T.M.Dr. ir S.L.L., o ypatingai „Aušra“, turėdamos 10,000 sąnarių galės keleriopai daugiau aukų tėvynei atgabenti? Ar-gi Susivienijimas užstoja kelią dabar minėtoms organizacijoms skaityt dešimtiniais tukstančių savo sąnarių ir gabent didesnes tėvynei aukas? Adaras laukas dėl visų, todėl tik vietoj stengimosi kitą pamokyti, reikia stvertis už darbo, t. y. prie agitacijos. Kad nesudrebina mus mirtį mūsų ankstesnės dvasės tautiečių, tame tai mūsų kaltė, ir Susivien. už tai negali atsakyti. Kas gi kaltas, kad galėdami šį-tą, tarp lietu-

vių veikti, noringai sau nuo jų prasisalinam ir, apsigyvenę tarp svetimtaūčių, mėginam savo įstrukcijoms kitus penėti. Ne, brolyčiai, tuščių žodžių neužtenka; reikia darbo!

Jonas Tareila,
S. L. A. prezidentas.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Lost Creek, Pa. 4 kuopa.
Jonas Budrevičius
Juozas Krakauckas
Jonas Velykis
Kazys Skistimas
Juozas Skistimas
Jonas Rudzevičius
Juozas Krukauckas
Jonas Velykis
Kazys Skistimas
Juozas Skystima

Eteter, Pa. 81 kuopa.
Juozas Jankauckas
Kazys Puras
Povylas Ropelis
Marė Obieciuniūtė
Tamošius Stanulis

Tyre, Pa. 70 kuopa.
Jonas Kalėda

Brooklyn, N. Y. 83 kuopa.
Adolfas Kubilius

W. Lynn, Mass. 77 kuopa.
Vincas Stadelnikas
Kristopas Stadelnikas
Juozupas Zalionis

New Britain, Conn., 34 kuopa.
Jieva Lukoševičienė
Edvardas Skritulskas
Marė Skritulskiūtė
Matijošius Glinskas
Karolius Micevičius
Tamosius Rėkus
Agnieška Petruškevičiūtė
Jurgis Micevičius
Veronika Kutilienė
Anelė Maloškiūtė
Elzbieta Neimonienė

Scranton, Pa. 30 kuopa.
Jurgis Salna
Ona Salnienė
Antanas Bačinskas
Jonas Geldotas
Aleksandra Andrijauckas
Alena Dilbaičiūtė
Juozas Ausianas

Lawrence, Mass. 41 kuopa.
Feliksas Kibildas
Jonas Zukas
Jonas Petrauskis
Tamošius Czyras
Gertruda Akstiniūtė
Kasperas Urbanavičia

Breckton, Mass. 17 kuopa.
Petronė Mineikienė

Gilberton, Pa. 39 kuopa.
Jurgis Alonis
Ludvikas Sadauckas
Marė Staniniene
Kazys Grabauckas
Ona Zubrienė

Bridgeport, Conn. 51 kuopa.
Motiejus Bruozis

Brooklyn, N. Y. 38 kuopa.
Elzbieta Lapačiūtė
Ona Petrukaičiūtė
Marė Arbašaitė
Elzė Arbašaitienė
Elzė Vičienė
Jule Krėiauceliunienė
Juozas Rugis
Ona Rugienė
Jieva Višniauckintė
Damijonas Mockevičia
Vincas Jankauckas
Ona Žemeckiuūtė
Ona Žemeckienė
Benediktas Czižauckas

Baltimore, Md. 64 kuopa.
Stasys Feravyčius
Agnieška Feravyčienė
Marė Žilinskienė
Motiejus Raulynaitis
Elzė Raulynaitienė
Andrius Ambraziejus
Jurgis Bendoravyčia
Ludvikas Budrevičia
Marė Mažeikiūtė
Kencstancija Glemžiūtė
Ona Kreivėnienė
Antanas Arjikauckas
Elzė Andzerevičienė

So. Boston, mass. 32 k. Traideno.
Bernard. Kazlauckas
Antanas Šemis
Juozas Matulaitis
Juozas Račevskis
Marė Šimkienė

Petras Lazauckas pagarbės sąnar.
S. Boston, mass. dr. S. Kazimiero.
Povylas Valiackas
Juozupas Norkiavyčia
Kazimieras Armonas
Jonas Šernius
Matijošius Kudzmas
Kazys Remeikas
Jonas Valungevičius
Kazimieras Pleška
Ignotas Kunčius
Jonas Butkevychia
Justina Žėkis
Stanislovas Kazikonis
Benediktas Rinkus
Kazimieras Šlepštikas

Hoboken, N. J. 71 kuopa.
Vincas Vierbiakas

Mahanoy City, Pa. 31 kuopa.
Czia dar ant syk prisiraszė 21 naujas sąnarys, bet pravardės jų nesigarsina.

Rhone, Pa. 44 kuopa.
Juozas Janavyčius
Franas Naujalis

Vladas Pakruopis
Vincas Pakruopis
Viktoras Svitojus
Antanas Žakevičius
Tamošius Sinkevychius
Petras Sabas
Antanas Zakarauckas
Hudson ir Maynord 58 kuopa.
Motiejus Volongevychius
Aleksandra Balnis
Vytoldas Šerkus
Augustas Vilkinas
Simas Trakimas
Adomas Vervečka
Jurgis Juonis

Shenandoah, Pa. 23 kuopa.
Vincas Bodina
Simas Anskaitis
Rožė Anskaitienė
Marė Zabliauckienė
Jurgis Draugelis
Juzė Juraitienė
Jonas Karpavyčius
Jonas Birštona
Paulina Birštonienė
Katrė Audiajaitienė

Meriden, Conn. 49 kuopa.
Kasparas Balnis

Turner Falls, mass. 94 kuopa.
Antanas Plevokas

Glen Carbon, Ill. 98 kuopa.
Martinas Niderstras
Vincas Cziudinas
Jonas Bitkauckas

S. Boston, mass. dr. Vytauo.
Izidorius Danielius
Franciškus Ledzinskis

Breslau, Pa. 68 kuopa.
Stasys Zidonis

Nashua, N. H. 54 kuopa.
Cipras Lukasauckas
Jonas Aidukonis
Alekas Staškauckas
Franciškus Mešninis
Juozas Meškinis
Jurgis Ziedelis
Petras Ziedelis
Alekas Kabašinskas
Andrius Aliukonis
Feliksa Kabašinskas
Juozas Vesiackas
Vilemas Zukauokas
Juozas Urbanavyčia
Jurgis Vervečka
Petras Czesnulevičia
Simas Meškinis
Jonas Bagdonas
Antanas Sabaliauckas
Julius Jakelis
Vincas Aleskevychia
Raulas Jarmalavyčius
Jonas Kapsas
Izidorius Vainauckas
Petras Jaskevychia
Jonas Petralis
Julius Bakanauckas
Vincas Czeplikas

Franciškus Dameika
Juozas Sinkevychia
Izidorius Macus
Fran. Varnavyčia
Juozas Jermalavycia
Vincas Valentukevičius
Vincas Petrauckas
Jurgis Petrauckas
Mikas Krušas
Jonas Repėika
Jonas Kazlauckas
Juozas Jasulevičia
Izidorius Gudaitis
Juozas Barcis
Feliksa Grigas
Antanas Valentukevičia
Jonas Pliupas

Maži vaikai prisirašę.

Brooklyn, N. Y. 38 kuopos.
Edvardas Arbaša
Ona Magarato
Stasys Lukoševychia
Ona Lukoševychiūtė
Biruta Lukoševychiūtė
Petronė Radziavičiūtė
Kazys Kurzentaitukas
Petras Kundrota
Emilija Kundročiūtė
Marė Kundročiūtė
Reimundas Kundrota.
T. Astrauskas.
S. L. A. sekretorius

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės.“

Baltimore, Md. kuopa nutarė prisidėti prie išleidimo Dr. J. Šliupo knygos, o kita viską atmetė. Sekr. K. Baltrušaitis.

Philadelphia, Pa., k. patarė laikytis įstatų: kitu nieku neužsiimti. J. Butkus.

Boston, Mass., k. išleidimą knygos pavedam nusprendimui Centr. Kom., o kitu niekuom neužsiimti.

Sekr. Jona Mackevychia.

Shelton, Ct., k. išleidimui knygos nepitaria, teipgi ir kitoms klausimams.

K. prez. F. B. Vokietaitis.

Delray, Mich., k. apsvačiusi išleidimą knygos teip nutarė: knyga neturi būti išleista T. M. D. kaštais, bet galima pinigiskai prie to prisidėti pagal išgalę. K. virš. M. Mockus.

Trecioji instancija.

(Dėlei vienos polemikos).

Patilpusi pereitų metų, 1903, N. 45 „Žvaigždės“ p. Teisučio korespondencija iš Pilviškių apie d-rą Stasį Matulaitį ir jo „partiją“ arba „matulaitinius“ pagimdė ytin drastišką polemiką, — jei tik polemika tai galima pavadinti — greičiausiai mandulį (chaosą) nuomonių, mandulį aptamsinantį visus etikos ir logikos principus, mandulį dinamiškai išsiveržusį iš jausmų bombos ir užtrynusį visas proto ir išminties rybas... Ta nenuosekli korespondencija iššaukė teip-pat nenuoseklią jos recenziją: šių 1904 m. N. 1 „Vienybės Lietuvninkų“ p. Sebraitis stvoja kaip teistojas ir sykiu kaip liudininkas, prilaikantis d-ro Matulaičio pusę ir panaikinant visą Teisučio „skundą“. Tokią pat rolę lošia ir p. Pilviškietis straipsnyje „Pilviškių Matulaitijada“, patalpintame dviejuose — 23 ir 24 — NN. „Žvaigždės“ šių metų, atmesdamas Sebraičio nuotarmę, apkaltdamas Matulaitį ir išteisindamas, pripažindamas Teisučio skundą. Matydamas, kaip ta „byla“ jau tik per dvi „instancijas“ perėjus, užaugo keturisysk tiek didesnė už patį skundą; zinodamas, kad gali atsirasti ir daugiau tokių vienpusiškų teistojų, kaip mano pirmtakunai ir suprasdamas, kad per tai ji, ta byla, gali išaugti tikrai į išgamišką, nesutvertą didumą, — aš atidariau duris visapusiško teismo, teismo trečiosios instancijos, ir noriu, perkratinėjęs tą viską nuodugnai, užspausti trimis anspaudomis ir — jei tik, — ant tos pasakos, velnias nepakiš liežuvio, — pasiųsti į archyvą.....

Teisučio¹⁾ korespondencija.

1) Kad nebūtų per daug margas šitas raštas, — nuo kurio ir teip jautriam skaitytojui gali apmargti akis, — tai aš toliau prie pavardžių nestatysiu pridėdavo: „p.“ (ponas). O ant ra dėlto, kad... jurisdikcijoje teip priimta... Teip pat elgsiesiu ir su kitais pridėdavais (kun. d-ras).

I.

Teisutis apkaltina Matulaitį už tai:

1) — Kad jis esąs prastas daktaras, gydas silpnai. Paaiškinimui to — priduria, kad ypatingai su gimdančioms moterims nepasisekdavusios jam, Mat-čiui, operacijos, — teip, kad daugelis moterų dėl jo priežasties turėjusios persikelti „į geresnę pasaulę“.

2) — Kad jis, M-tis, laiko pažiūtį su paprastais, kaimų vaikinais, kurie jį „ypatingai mylėję“; tai buvo — pagal žodžius T-čio, — „vietinė“ „proto aristokratija: gaspadorai, išėję nors pusantros kliasos, raštininkeliai, kromininkeliai, kriaučiukai ir tt., žodžiu sakant — visi skliurai..... visi kaimo tinginiai ir dykaduoniai“, kuriuos vienu žodžiu Teisutis pavadina „matulaitiniais“, arba Matulaičio „partija“;

3) — Kad jis su savo „partija“ platinęs po žmones „lietuviystę“, tokią, kuri esanti suprantama *tiktai* kaip kova prieš kunigus ir abelnai prieš krikščionybę: „neuzlaikydavo pasnykų (žodžiai T-čio) neidavo išpažinties, bažnyčią atlankydavo tiktai vasarą“ ir tai apsidavę kuobiauriausiai, kaip ant šventoriaus teip ir bažnyčioj ir tais savo nedoriais apsiėjimais piktindavę žmones; vienu žodžiu — platinę ištvirkimą ir bedievystę.

4) — Kad jis apsidė su lenke, išmokusia tik „bobauti“, visai menko mokslo;

5) — Kad jis su savo žadėtine, kada „stojo prieš kunigą ant užsakų paduoti“, neturėjęs nė „elementariškų apie krikščionystę žinių“, už ką juodu kunigas „pavarė“ iki kol neišmokę tų žinių, reikalingų norint priimti katalikiškomis apeigomis sakramentą moterystės, — kas po tulam laikui ir įvyko, ir jaunavedžiai tarę kunigo sutuokti.

II.

Daktaras Grynevyčia ir jo kivrčas su Matulaičiu. Kunigas Bridzius ir „vienas kunigas“ (Čivinskas).

Pirm 5 metų Matulaitis tapo valdžios išsiūstas, kaip politiškas prasikaltėlis, į šiaurinę Maskoliją ant 3 metų. Išvaziuodamas jis (su savo žmona) paliko savo vietą d-rui Grynevyčiai, kurs tuojaus ir atsikraustė (iš Naum.) į Pilviškius. Po 3 metų M-tis su pačia ir 2 vaikais (mergaitėmis) vėl sugrįžo į Pilviškius. Dabar buvo per angštą dviem daktaram Pilviškiuose, ir vienam jų reikėjo pasitraukti, bet katram? ir „ar buvo sutartis, kad d-rui M. sugrįžus d-ras G. turi trauktis“, T-tis sakosi to nežinąs.

Dabar kilo didelis piktumas ir neapykanta tarp daktarų ir jų dviejų žmonių.

(Grynevyčia teip-pat buvo bedievis, — sako T-tis: — t. y. neidavo į bažnyčią, nepasnykaudavo ir tt. Bet jis neušimė jokia idėja (nedarė jokių pažinčių su kaimiečiais), brangiai (brangiau už M-tį) imdavo nuo žmonių už gydymą, stropiai krovė pinigus. Čia T-tis pamini, kad M-tis patikdavęs žmonėms, kaip „pigus“ gydytojas. Abiejų daktarų, t. y., kaip M-čių, teip ir Gr-čių, vaikai ilgai buvę nekrikštyti)

Nesusitaikant daktarams, katras turi likti Pilviškiuose, o katras išsikelti iš čia — kun. Bridzius, (buvęs vikarijus prie vietinės bažn.) „atvirai laikė d-ro G. pusę ir norėjo, kad jisai Pilviškiuos liktų“. Bet iš to nieko neišėjo. Ant galo, daktarai „nusamdė (— nusisamdė) meklerius juos sutaukyti“ ir „per tų meklerių privadžiojimus“ Gr. išsikėlė į Marijampolę.

G-čiai iškeliavus, Matulaičio partija negalėjusi atleisti kun. Br. už jo palaikymą G-čios pusės, ir tuojaus apkėlė

kunigą įvairiomis begėdiškomis paskalomis. Atsisakydamas aiškinti tas paskalas, — T-tis pamini tik vieną: „Neseniai vienas kunigas (Čivinskas) pasakė Pilv. pamokslą, kuriame išaiškino, kad lietuviystė nėra tai kova prieš krikščionystę“ ir tt., o d-ro M. kuopoje kilo dėlto pamokslu baises sumišimas, baises triukšmas“, kad net nutarę Bridziui, kaip pakurstytojui to pamokslu, „kailį išdirbti“.

Ir M-čio kuopa „teip nesislėpė su savo norais... kad į Pilv. atvažiavo žandarai, tyrinėdami, kokias čia gyventojų dalis nori išmušti kitą gyventojų dalį“. Tada, esą, „Matulaitiniai labai nusigando ir nutilo“. Bet vis nesą tarp pilviškių — kunigų ir inteligencijos sutikimo ir ramybės ir „kuom tas viskas pasibaigs — nežinia“. — Teip užbaigia T-tis savo korespondenciją.

Teistojas.

(Toliaus bus.)

Atsiszaukimas.

pp. *Liet. vaik., Dr. squar., Šešt-kui.* Žinutės menkos, nepatilps.

p. *Mėlynakiui.* Dėl stokos vietos liko ant tolesnio.

p. *Pleviesai.* Eilutės nepatilps, nes silpno turinio. Tačiau matyti, kad Tamista turite gerus norus, taigi lavinkitės toliaus, gal kada ir tiks.

Kazaniuj, Rusijoje, vagis išplėšė iš cerkvės „stebuklingą Motinos Dievo vaizdą ir apiplėšę brangumynus, „ikoną“ suraizė į dirzus. Vagius areštavo net Nizniuje. Rusiški laikraščiai (Sviet) ramina tikinčiuosius, kad „stebuklingas“ vaizdas sugryšęs į altorių sveiku. Suprantama, kad sugryš!

Berlyno laikraščiai sako, kad caras turįs jau sutaisytą konstituciją ir tik laukęs užgimtant sunaus, kurią tuojaus apšauks. Taigi dabar jau galės parodyt savo padonesiams gerumą.

Palemonas ir Girzduta.

Parašė M. D. S.

(Tąsa.)

Pertai vaikinai ant mergaičių žiuri,
Mergaitės juokės, tarp savęs šnabzdėjos,
Kad pritraukt svečius meilingai šipsėjos.
O seni piršliai įeina į burį. —
Bet, nors mergaitės tioka ant jų noro,
Vienok po karės tik žad' eit' į porą.
Grazi Girzduta irgi teip protavo;
Bet, juk negražu svečius lauk' prašyti!
Reikia visokius gudrumus daryti,
Idant atgauti gintuvą Varšavą,
Kurioj tai Voras ir Sava gyvena,
O jos netekę raudoja kas dieną.
Iš Jotežiškių kanklininkas vienas, —
Kuris nuo karės pasilikęs buvo,
O paskui telkė šičionai Lietuvą, —
Liudnas sėdėjo šalyj pylės sienos,
Ir teip prie kanklių gaudžiai užgiedojo
Kad visi klausės aplinkui sustoję:
— Vyrai drąsunai, kur perėjot svieta?
O dėl malonės ginklus jau padėjot?
Argi gražių teip mergų neregėjot?
Ar dar nematėt kaip šaudykles mėto,
Kad brolius piaunant turit abejonę?
O kaip dransumą nusilpnin malonę!
O ta malonė, kad vėliaus ateitų!
Tada kad priešai pergalėti būtų,
Nė viena pilis mūsų nebežutų!
O kas iš jūsų pasirodis greitu?!..
Jau Narva upė kraujais vienais teka
O priešų gaujos ir tolesniai seka. —
Kareiviai gėdą nuo senelio gavę
Ant savo žirgų visi greitai sėdo,
O ir Jotežės sustoję į rėdą, —
Visi nuo stipraus midaus apgaravę.
Priešais Palemons su Girzduta jojo
O paskui jų ir kiti poroje.
Smagi kelionė yra prie malonės,
Ne viens bučiuoti mylimą norėtų,
Ir ji bučiuotų, jeigu tik galėtų,
Bet vis atided' ant galo kelionės,
Kada jų priešai bus jau pergalėti,
Tada jos žada visai pamylėti.
Gražių mergaičių gudrus apsiėjimas
Vyrams didesnį dransumą paduoda,
Nes jos vis savę bučiuoti neduoda;
Per tai tarp vyrų didis įnirtimas.
Kuogreičians nori joti, nukariauti,
Idant prie šono po mergaitę gauti.
Štai jau ir krauju bėgo Narvė upė,
Sudegtos pilis, lavonai kirmija;
O javai šičia numinti galvijų,
Nes gi lavonams niekas jau nerupit!

Nė jų galvijai, nė mergos, nė ginklas
Supilti kapčiai, tai po jų paminklas!
Štai ir Mozurai čia gaspadoriauna,
Ir netikėtai vajočių užėiti,
Stverias prie ginklų, pasirodo greiti,
Bet kaip tik didį karą matyt gauna,
Į valčius sėdę leidžias Narva upe,
Nes jiems prie pilės privaziuoti rupi.
O jie pilyse labai drąsus buvo,
Kaladžių, uolų, daug pas jos pridėta,
Ir karšto vandens su kuriuomi lieta;
Kuris ten lindo, tai nuo karto žuvo.
Per tai tie kurie Jotežės mylėjo,
Žiurint į pilę galvas kraipinėjo(10)
Mergaitės mato kad užgerti reikia,
Tai vyrų galvos nebus rupestingos, —
Ir vis išguldo, kad nebus skolingos! —
Ju abejonę ir traukimą peikia.
Pastato midaus pilnus didžius puodus
O vyrai gėrė, nes gėrimą godūs.
Išgėrę žmonės darosi gudresni:
Vieni su skydais virš galvų paeina,
Kiti su galvoms kruvinoms pareina,
Ar visai žūna, kur buna drangesni.
Kunigo per tad buvo jau nutarta
Pilę bodinti neimant nuo karto.
Bet teip palaukus dieną ir sanvaite,
Tie kur smarkesniai Jotežės mylėjo,
Dykai ant šono gulėt nenorėjo,
O buvo dikčiai nuo midaus įkaitę,
Nakties viduje dransumą įgavę
Dėl gražių akių paaukavo savę.
O paskui jų ir kitieji vyko,
Kas daros, dransus Mozurai pajuto,
Visi pilėnai ant kojų sukruto,
Šaukliai Lietuvių dėl zenklo suriko.
Smarkus Giruliai įlipo per viršų;
Prie smarkios kovos Jotežės įniršo.
Bet kas pirmesnis užlipo ant volų!
— Tas kurs karščiausiai Girzdutą mylėjo
Tas kurs Mozurus nugalėt zadėjo;
Tokį mylėti ant amžių išpuola!
Toksai vadovas tautai neduos žuti:
Tokiam kunigui Lietuvoje buti!
Su kalavijoms ir su peiliais durės,
Nes ten pilėje buvo ankšta vieta,
O čia nuo bokšto akmenimis mėto
Ir ten viršuje labai stipriai turis.
Vandenį karšta nuo pat viršaus lieja, —
Ne viens lietuvis gyvastį padėjo.
Mozurai priešius ragotinėms smeigė,
Giruliai skydais dengėsi ir kirto,
Ir teip nevienas nuo augštumo virto,
O kits pazeistą da su peiliu baigė.
Jotežės viršun strielas leid kaulines,
Bet jau išleido mažne paskutines.

(10) Žvairėsi ar eit ar ne?

Isz visur.

Elberfelde, Prusijoj, sudas
nubaudė tulą pastorių Krause
trijų dienų kalejimu, už tai,
kad tas per Velykas įsibriovė
katalikų bažnyčion, ir įsilipęs
sakyklon, emė šaukti susirin-
kusiems, kad nesiduotų pri-
gandinėti savo kunigams, ku-
rie esą didžiausi veidmainiai ir
prigavikai.

Borislavoje, Galicijoj, užgi-
mė didelis kalnakasių straikas.
Prie straiko daugelis pristojo
ir kasyklių prižiūrėtojų, ka-
dangi savininkai, apleidus kal-
nakasiam kastynes, pristatė
juos į darbą, kasti. Pribuvo
diktokas skaitlius kareivių,
apsaugoti savininkų reikalus,
ir arštavojo keletą straiko va-
dovų.

Neseniai Šveicarijoj atsibu-
vo didelis susivaziavimas anar-
kistų. Dabar du anarkistų va-
dovai nuvyko Vienon, kur
gauną labai daug iš Rusijos
(iš Peterburgo) telegramų, ir
kalbą, kad ateina laikas dide-
lių atsitikimų. Nuzudymą Ple-
vės jie nevadina užmušimu, tik
„išpildymu ištarmės“, ant ku-
rios bausmės jis buvo nulem-
tas už visus kraujo praliejimus
Rusijoje.

Praneša iš Buenos Aires į
Paryžių, kad respublika Para-
guay yra pagarsinta ant kariš-
ko atovio, dėlėi grožojančios
visuose pakraščiuose revoliu-
cijos. Paraguay yra dailus
kampas žemės, pietinėje Ame-
rikoje. Žmonės maišyti: atei-
viai — ispanai, vietiniai — gua-
rani, iš kurių pirmieji kalba
ispaniškai, antrieji — guarani-
škai. Tikyba katalikiška.

Sukilinčiai Paraguay už-
griebė į savo rankas 4 prie-
plaukas ir garlaivį Villa Rica,
ant kurio buvo ministras vi-
durinių dalykų, kuriam vienok
pasisekė iš rankų revoliucio-
nierių pasprukti.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tąsa.)

Šalyjeje, kur nuolatos siautė karės, antpuoliai ir neramybė, kur suaugę vyrai teip buvo labai reikalingi prie ginklų, kur kartais pilningos sodybos turėjo į gires nešdintiesi nuo viską naikinančių antsigrudimų, galime lengviai suprasti, kodėl seniai ir kripijai vaikai turėjo pastoti vien paine ir kliutimi.

Pirmos privilijos, Lietuvai duotos, liudyja, kad bevaikės pačios nieko nepaveldėjo mirus vyrui. Tad ir priezodis sako: pikts vyrš nenašlystė! Dėlei pasimirusios moters Lietuvos gedėjo tik vieną dieną ir naktį, potam jam atveddavo jauną mergą, o senyvam vyrui buvo daviama pamėginimo naktis. Jeigu rytmetyje ji nebebuvo merga, tai ji pastodavo jo moterimi, ir aukomis—gaidžio bei vištos—dėkavojo dievams.—Bet per 30 dienų, saulei tekant ir leidzianties, turėjo liudna našlė lankyti vyro kapą.

Šnekėjome jau apie tai, kad mergelės drabužiai buvo pagrazinti skambaliukais ir kad ją stropiai sergėjo, iki galiaus ją pardavė kaip kokį pardavinį; kraitį derino tėvas. Duodavo jam pasogą galvijais, arkliais, javais, rukiėdzia; potam pinigais. Pasavintinė arba marti neišėidavo iš namų savo dėka¹⁾

1) Jucevyčiaus laike, jaunikis siųsdavo piršlį pas tėvus jaunosios, kurs užgėres dėgtinės į tėvą ir šeimynykščius šnekėjo paroboliškai: „Pas senį Žvirblį Butėnuose yra jaunas karvelis, aiškus kaip mėnuo, bėda tiktai, jog nėra dėl jo balandytės. Nes koksai karvelis! koksai karvelis! Už jurių, ažu marių, girdejom, kad ant jums laikos balandytė. Ar negalėtumėm suleist šitus karvelius? Kokia tai mynia butų balandėlių, baltų, auksingų ir diemantingų?“ — Jei tėvai tiko, sakė: Gerai, laimink dieve! o jei netiko, sakė: Pas mus nėra balandytės. Sutinkant, visi gėrė dėgtinės, o nesutinkant, tėvai ją grazino atgal piršliui. Išvaziavus piršliui, mergina jau rado savo likimą nulemtą, ir pasidavė ant tėvų valios.

Po kelių tad dienų, piršlys atkanka su jaunuoju ir jo draugais. Ant kiemo, lipdami nuo arklių, geria dėgtinę ir dainuoja:

Kad aš jojau per laukelį
Ir per žaliąjį gojelį,
Pro sidabro žiogrelį,
Pro rutų darzelį.
Į kiemelį įjodamas,
Bėrą žirgą šankindamas,
Pentinėliais spausdamas,
Laužtinėles tempdamas.
Ejo matušė į svirnelį,
Neš margąjį kieliškėlį;
Prašau svetį į svirnelį,
Tėn mes pasiregėsmė.

Į svirnelį įeidamas
Tėtušėlį sveikindamas:
Ar man leisi dukrelę,
Sį mielą rudenėlį?
Tėtušėlis pažadėjo,
Matušėlę perkalbėjo,
Šitai dukros skrynelė
Ir ši šilkų barvelė.
Ejo mergytė per kiemelį,
Ejo jaunoji į darzelį,
Dureles darydama,
Prie rutėlių eidama:

Kad aš sėjau, linksma buvau,
Kad ravėjau, dar linksmesnė,
O nuliudau skindama,
Graudžiai verkiau pindama.

Merga, pamačiusi piršlį su jaunuoju atjojant, apsirėngia, apkaišo galvą kaspinais ir eina kviesti susiedus ant „užgertuvių“. Atėjus susiedams, po valandos įeina merga, ir apsižvalgiusi aplinkui, klausia: „Koks tai vergas sėdi?“ Tad jaunikis su draugais ažuot atsakymo dainuoja:

Kada jaunikis, vedlys, vyliojamas skambaliukais suaugusios mergos, norėjo su ja susituokti, siuntė du savo giminaičių kaip pasiuntinius, kurie mergą pagrobėdavo po prievarta, potam ją išsiderėdavo nuo tėvų ant galvijų, javų ar pinigų. Cesnis, kur dukterį tėvai pažadėdavo, vadinosi užgertuvės dukters. Pagrobtoji negalėjo atsisakyti, tėvai ją pavesdavo pirmam vedliui. Perprašinėdavo žvalgai tėvus už pagrobimą ir vėliaus po parvestuvių mokėjo sutartą pasogą.

O šalna, šalnele,
Šitoj žemelej!
Brolelis balnoja
Bėrąjį žirgelį.
O žirge, žirgeli,
Mano juodbėrelį,
Ar mudu išplauksim
Jures-mareles?
Žirgelis išplaukė
Jures-mareles,
O brolelis skendo
Jurios kraštelyj.
Jisai beskęsdamas
Jurios kraštelyj,
Jisai nusitvėrė
Zaliąjį ievėlę:
O ieva, ievėle!
Žalialis medelį!
Kodėl nežaliuojį
Ziemą, vasarėlę?

Merga tad ant to atsako šiteip:

Aš tavęs neprašau.
Jaunasis-bernelį!
Manę užlingavo
Sena matušėlė;

O ką aš žaliuosiu
Ziemą vasarėlę?
Zada manę kirsti,
Šakeles genėti.
O ką jus dirbdinste
Iš mano šakelių?
O ką išmislyste
Ir iš liemenėlio?
Iš tavo šakelių—
Zalią lingynėlį,
O iš liemenėlio—
Margąjį levelę.
O ką jus lingueste
Zaliojoj lingynėlį?
O ką jus guldyste
Margojoj levelį?
— Aš pats atsigulsiu
Margojoj levelį,
Mergelę linguosiu,
Zalioj lingynėlį.

Manę ji nuprausė
Czystu vandenėliu,
Manę ji nušluostė
Silkų skepetėle.

Potam tėvas, paėmęs mergą už rankos, sodina ją šale jaunikio, ir abudu peržegnojęs, liepia sumainyti žiedus. Po to visi sustoję gieda giesmę: Buk pagarbinta švenčiausia Marija! — Ant rytojaus jaunikis vyksta pas kleboną ir duoda užsakus, o iki tie išėina, abi pusi rengiasi į svodbą.

Vakare prieš šliubą, jaunasis vėl atvažiuoja pas mergą ir atveža jai dovanas - čėverykus. Iš svirno merga ateina apsirėdžiusi, kaip kad ant šliubo, su daug kaspinų ant galvos, su plaukais supintais į dvi bizi. Įėjusi į grinėčią, visiems paeiliui kloniojasi ir esti laiminama, po tam ją sodina už stalo prie jaunojo ant pirmos vietos. Prineša valgių, ir visi pasimeldę, valgo. Po tam tėvas ima kaušą alaus, ir prie visų pasako, kiek duos kraičio, po tam geria į jaunąjį, tas nusilenkęs iki kojų savam uošviui, išgeria ir kitiems duoda toliaus gerti. Išgėrimas alaus yra lyg sudrutinimu prizadėjimų. Už tai Lietuviai, nedalaikius sąlygų, gėbia sakyti: Sugėrėm visą indą, o kas nedalaikė prisiekos išmintingo žmogaus! Po tam jaunikis su uošviais sutaria, kiek atsives jaunuomenės ant šliubo, ar tuđjau po šliubo pasiims pačią ar ne, ir tt.

Vakare prieš šliubą renkasi giminės ir susiedai namuose jaunikio nuotakos. Jaunikis turi nuo 4 iki 12 brolių, kurius sodina už stalo, ir gavęs palaiminimą nuo tėvų, pats sėdasi į pirmą vietą. Išgėrus po keletą čerkų dėgtinės, visi sustoja ir po tėvų palaiminimo, visi drauge su piršliu, muzikantais ir jaunuomene, važiuoja pas jaunąjį. Kartais senesni čion laiko oracijas į jaunąjį.

(Toliaus bus.)

Pajieszkėjimai.

Pajieskau gero bučieriaus, gerai žinančio bučernės darbą. Gera mokestis ir darbas ant visados. Julius Cohn,
219 First str.,
Elizabeth, N. J.

Pajieskau pusbrolio Bene dikto Dilinsko iš kaimo Paviekių, Podubisos valsčiaus, Šiaulių pavieto, Kauno gub. Apie 7 metus kaip gyvena Amerikoje, pirmiau gyveno Chicagoje. Jis pats tegul atsisaukia arba kas jį žino teduoda žinią pas: Joną Dylinską,
Miners Miel, Luz. Co. Pa.

Susirinkimai.

Plymouth, Pa., susirinkimas Aušros kuopos 21 d. rugpiučio „Vienybės“ redakcijoje, 3 val. po pietų. Užprašom ir naujus ateiti prisirašyti.

Prezid. K. Brazys.

Pagaukit vagi!

Jis vadinasi Jonas Simkevicius; nedidelis, 5 pėdų augšcio, geltoni plaukai, akys mėlynos, burna plati, balta. Pabėgo 29 liepos (July), paimęs didelę sumą pinigų. Kas jį sulaikys, gaus didelį atlyginimą.

Peter Makauckas,
1315 Dajmen str.,
Pittston, Luz. Co. Pa.

MUSU VERTELGOMIS.

Garbus tautiečiai jeigu norite turėti savo gerus apgarsinimus ant viso meto: duok padaryti gražius ant sienos pakabinamus kalendorius, ant savo vardo ir pravardės, kur gyvena ir kokį (business) darai. Tie kalendoriai yra su litografiškais gražiais paveikslais, gražių merginų paveikslai, visokių gražių kvietkų ziedai, avių ganytojai, briedžių medžiotojai, lentų pjovinyčiai, tris merginos vienos namieja maudosi, mergina stovi kvietkyne. Tų visokių gražių negalima ne aprašyti. Pigus ir labai gražius apgarsinimus, kuris yra geras ant viso meto, tai gi garbus tautiečiai dabar jau yra laikas juos užsisteliuoti, ant ateinančio meto 1905. Kada prisartina nauji metai, visi norė gautie tą dieną. Sakau norinti turėti gerus apgarsinimus, reikia iš laiko pasirūpinti apie tą; kadangi į trumpą laiką tą darbą atliktie negalima. Nespaudinu mažiau per 50 kalendorių: nuo 50 eina aukštyr kiek kas nori. Norėdamas žinotie apie prekes, ant klausymo per laiškus, gausite atsakimuose prekes.

Mano spaustuvių galima užsisteliuoti visokius spaustuviškus ir litografiškus darbus. Rūšydami mane laiškus su kokiais reikalais, indėkie ir marke už du centu dėl atsakymo.

M. M. DOVIDAITIS,
111 E 6th street,
WILMINGTON, DEL.

Labai didelis išvažiavimas ir piknikas į Lake Carey!

Parengtas šv. Jurgio draugystės iš Pittston, Pa., subatoje, 30 d. rugpiučio, 1904 m. Treinas išeis nuo Pittston Junction iš ryto.

Tiketai: { Suaugusiems.....75 ct.
{ Vaikams.....35 ct.
Komitetas.

Dovanai! Dovanai!

Nauja gyduolių knyga dėl vyrų, moterių ir vaikų, aprašanti visas informacijas, bus pasiusta Jums jeigu us prisiusite mums savo adresa.

Venibe P. O. Box 268
Madison Sq. New York.

Farmos!**Farmos! Farmos!**

Lietuviai, kurie turite kiek kapitalo ir norite pirkti savas farmas čia pat New York'o steite, kur žemė gera, išdirbta ir su budinkais, yra dabar mano rankose ir norėčia kad tik lietuviams papultų; jau čia keli lietuviai turi savo farmas; prekė pigi ir duodasi ant išmokėjimo. Čia gaspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, kiaušiniiais ir t. t.

Katrie norite dasizinti apie prekę ir didumą farmų, tai prašau rašyti pas mane lietuviškai, lenkiškai, ruskai, angliškai arba latviškai, o gausite atakymą. Praau įdėti už 2 c. markę dėl atsakymo.

Geo. Kleek, Poolville, N. Y.

„Vienybės“ redakciją telephonas. (PEOPLE'S telephone) 7145.

Balsuokit už kiekvieną republikoną ant tikieto balsavimo dienoje.

Dėl ko reikalinga, kiekvienam ateivui ukėsystės popieros, kad balsuoti už žmones tuisančius tiesas ir prezidentą.

Svarba balsavimo dėl kiekvieno republikono kandidato turi buti nepraleista ateivių ukėsų iš Lenkijos, Rusijos, Italijos, Austrijos, Hungarijos, Bohemijos, Vokietijos ir Lietuvos. Šitie ukėsai žino kaip yra reikalinga republikoniškos partijos valdžia. Bet jie patys tur žinoti, kad nepriviersta balsuoti už Roosevelt ir Fairbanks, ant prezidento ir viceprezidento. Prezidentas bus pagelba jeigu jis turės republikonišką kongresą kurs pagelbėtų jam rėdyti šį kr.štą. Republikoniškas kongresas taiso tiesas kurios šiame krašte suteike gerovę.

Perleidžia terifo bilą kuri suteikė darbininkam augštesnės algas kaip kitose šaliese ant pasaulės; ir atidaro kelę ateiviams kurie keliauje milijonais dėl apsigyvenimo čion Amerikon; užtikrina lygės tiesas su augščiaus ukėsais ir padaugina industriją kur suteike darbą ir augštas mokesti. Lengva sakyti dėl ko ateinantį balsavimą šie balsuotojai balsuos už republikonus.

Atkreipkite atydą balsavime ant prezidento viceprezidento, balsuokites už kongresmoną. Jis yra jusų reprezentantas salėje darymo tiesų. Jeigu norėsite naują tiesą, ar paskirti urėdininką, turite kreiptis prie kongresmono. Jis stengis jusų reikalavimą užganėdinti. Balsuokite už republikonišką kongresmoną ir kalbinkite savo draugus.

Antri yra svarbus stėto urėdininkai, stėto senatoriai ir representantai. Rasite ant tikieto kiekvieno stėto, kur turi buti išrinkti. Šie žmonės kurie jusų stėto tiesas tai. Jeigu darbininkai svarstys ir vienyšis tai senatoriai ir representantai darbucsis dėl jų. Yra reikalinga kiekvienam buti republikonu kad apsaugoti savo reikalus. Kaip demokratai gal tą padaryti kadangi jų mieris numesti terrifa kurs užtikrina daugybę darbo ir augšta mokestis. Urėdininkų turite turėti visus republikonus.

Paskui taisyt jai stėto tiesas išrinks senatorius kurie yra pirmutiniai prie prezidento. Jie turi buti republikonai. Pamislyk apie tai. Tiesos yra vienos. Jeigu norite apsaugoti savo gerovę, industriją, augštą algą, progresą, tai turite balsuoti už republikonišką tikieta, ir kalhyti savo draugus.

ISZTIETI DAIKTAI
Sztitas darodymas turi pertikrint kiekviena Plymouth'e

Nieks nepagadina gerą vietą, Niekas neatima žmogaus jausmo, Kaip niežėjimą skuros, Niežėjimas davaro in bepritate, Visą dieną suvargina, Visą naktį neduoda miegoti, Niešti! niešti be perstojimo, Teip kaip niežai, Sunku užsilaikyti nesikasius, Gali kasytis bet žinai kad blogiau, Zmonės dasizinojo kad gali buti išgydomi, Dazinojo vertę Doans Ointment, Daugybės darodymiu kad Doan's Ointment išgydys niežėjimą, ar niežėjimą skuros. Perskaityk nuosprendimą Scrantų ukėsų.

F. H. Green, darbininkas taisymo šapos D. L. & W. R. R., ir gyvenantis po 425-10th Ave., Scranton, Pa. sako: Aš sirgau per 10 metų iki 1896 su niežėjimu. Buvo bloga šaltam ore, laike šilto oro arba kada persildavau, tada niežėjimas apstodavo. Naktims negalėdavau miegoti ir buče atidavęs visą savo turtą kad mane kas but išvalnyją nuo niežėjimo. Aš vartojuau visokos gyduoles bet niekas negelbėjo. Doktorai teipgi neiko negalėjo pagelbėti ir aš trotinau viltį iki nepamaciau 1896 Doans Ointment apgarsinimą ir nusipirkau box. Po pirmo naudojimo teip man pagelbė kad aš naudojuau ant toliaus iki netapau išgydytas. Nuo to laiko aš daugybei parodinau Doans Ointment

Ant pardavimo vra kromuose, prekė 50ct. Foster Milburn Co. Buffalo, N. Y., agentas ant Suvienytų Valstijų. Nepamirškite vardo Doans ir neimkite kitokias.

Negalima buti sveikas, turint nečystą kraują. Burdock Blood Bitters padaro čystą kraują.

Viena tiktai gyduolė ant sviesto, kuri išdydo niežėjimą Doans Ointment, kiekvienoje aptiekoje yra gaudama, prekė 50c.

Mėšlungis greitai išgydomas Dr. Thomas Electric Oil. Gaudama visose aptiekose.

Nėr tokio nesmagaus daito kaip vasaros liga, Dr. Fowlers Extract Wild Strawberry dėl suluikymo vidurių.

LIETUVIŲ ŪŽEIGA.

Daugelį metų visaip pragyvenęs, pažinau darbininkų gyvenimą ir dėl jų uždėjau lietuvišką karčiamą. Užprašau lietuvius vietinius ir iš aplinkinių pas mane atsilankyti, busit svetingai priimti, pagal mano išgalę kožnam patarnausiu.

Silvestr. Zygmuntas,
37 Hartford ave.
NEW BRITAIN, CONN.